

Ärende 28

Motion nr 23

Stadgeändring

Under de extra kongresser som hållits för att slå samman IOGT-NTO, UNF och JUNIS till Nya Nykterhetsrörelsen så har det framförts en rad argument gällande stadgarna där det hela tiden från alla parter nämnts att det viktiga nu varit att slå samman så får vi analysera och förbättra stadgarna helt öppet på det första riksmötet utan läsningar eller begränsningar i olika tidssättningar eller tekniska paragrafer.

Med anledning av detta så föreslår jag härmed en rad ändringar i stadgarna så att de enligt min mening blir mer tidsenliga och mer demokratiskt utvecklade. Med dessa ändringar skulle stadgarna på riktigt som en helhet kunna gälla från och med riksmötet.

För mig är en grundläggande åsikt att en medlem har en röst. Det är också grundbulten i alla demokratiska system. Våra egna grundsatser talar också om principen om alla människors lika rätt att påverka samhället. Många av mina förslag utgår från den principen.

Det är dessutom viktigt att vi nu tar oss tid att bedöma hela de stadgarna som jag menar tillverkades lite i en hast inför sammanslagningskongresserna. Efter en tids funderande så ser vi nu kanske tillsammans att det finns förbättringspotential i vissa delar.

a) Tidsbestämda paragrafer

Att låta olika grupper röster väga tyngre än andras är inte förenligt med våra grundsatser, och ej heller med grunden i ett demokratiskt samhälle som bygger på att en medlem har en röst. Dessutom är det tveksamt att i en stadga låsa upp olika delar när vi nu har enats om att vi ska utvärdera hela stadgarna.

Jag föreslår därför

att hela detta kapitel stryks ur stadgarna.

b) 1:5 Organisation

Vi behöver tydligt definiera vilka olika organisationsstrukturer vi deltar i, speciellt eftersom de olika förbunden i vår rörelse fattat olika beslut om sin framtid.

Jag föreslår

att sista meningen lyder: Nya Nykterhetsrörelsen bildar IOGT-NTO-rörelsen tillsammans med Nykterhetsrörelsens Scoutförbund.

c) Medlemskapet - Inträde och upphörande

Jag delar inte uppfattningen att medlemmar ska strykas efter ett år. Det kan finnas många anledningar till att man missat att betala avgiften. Inom IOGT-NTO har vi historiskt jobbat med att stryka restanter efter två år vilket jag tycker är en god ordning. Då får också föreningarna en bra tid att jobba med restanterna.

Jag föreslår

att följande mening infogas efter det andra stycket:

En medlem som under två års tid inte har betalat sin medlemsavgift stryks ur medlemsregistret.

d) 2:5 Försäljning av fast egendom

Några föreningar försäljer fastigheter, men väljer i stället att bedriva kvar sin verksamhet i en hyrd lokal. Det är därför helt logiskt att en del av försäljningssumman ska kunna gå till att renovera eller iordningsställa en förhyrd lokal, eller rentav att överleva i en ny förhyrd lokal efter försäljning av den gamla. Det är också helt logiskt att en större del av avkastningen får användas i ordinarie verksamhet, samtidigt som delar av avkastningen bör stanna kvar och bygga kapital över tid för att säkra upp en lång period av verksamhet.

Jag föreslår

att femte meningen lyder: 80% av avkastningen på kapitalet får användas till den löpande verksamheten i den förening eller det distrikt som kapitalet tillhör.

Jag föreslår

att sjätte meningen lyder: Kapitalet får användas till fastighets- och lokalåtgärder såsom köp eller byggnation av ny fastighet. Det får också användas till förhyrning av lokal. Det får också användas till inköp av inventarier i ägd eller förhyrd fastighet. Det får också användas till renovering av ägd eller förhyrd egendom.

I denna paragraf finns en mening som är tänkt att reglera vad som händer om olika parter har olika syn på stadgarna. Genom att placera den i denna paragraf så gäller den ju i sak bara

denna paragraf. Jag menar att en sådan text bör ha en egen paragraf så att den reglerar hela stadgarna.

Jag föreslår därför

att sista meningen som lyder ” Vid olika syn på hur dessa stadgar ska tolkas har förbundsstyrelsens mening företräde.” stryks i sin helhet på denna plats och att en annan ny paragraf läggs till sist i stadgarna.

e) 2:6 Stadgeändring

Vi bildar tillsammans med NSF nu IOGT-NTO-rörelsen. Det är då viktigt att reglera hur vi tillsammans ändrar våra stadgar.

Jag föreslår

att följande stycke läggs till:

En stadgeändring som rör förhållande till annat förbund inom IOGT-NTO-rörelsen kan endast göras genom samstämmiga riks- och förbundsstämmors beslut av alla förbund som stadgeändringen berör.

f) Paragraf 3:3 Ombud till riksmötet

För mig är det viktigt att vi är en representativ demokrati. De synpunkter som framförs på ett föreningsmöte ska genom valda ombud kunna föras fram hela vägen till beslut på riksmötet. De skrivningar i stadgarna som gäller nu innebär ingen som helst representativitet.

Jag föreslår därför

att punkten lyder:

Riksmötet har tvåhundra nittio ombud som väljs av distriktets valmöten. Varje distrikt representeras av minst två ombud. Kvarvarande platser fördelas enligt ojämkad uddatalsmetod efter hur många betalande medlemmar distriktet hade den 31/12 året innan. Medlemmar med medlemskap i flera föreningar ingår endast i ombudsberäkningen för en förening. Distriktet har rätt till två ersättare för varje ombud. Ersättarna ska väljas i en bestämd inbördes ordning.

g) 3:4 Riksmötet

Olika grupper av ombud kan träffas hur de vill. Det finns dock ingen som helst anledning att stadgebinda detta. Det är dessutom viktigt att alla ombud behandlas lika och att alla medlemmar har lika mötesrättigheter.

Jag föreslår därför

- att stycket som heter Förmöte för unga ombud stryks, samt
- att näst sista stycket under Beslut och omröstning stryks. Stycket inleds med "Unga ombud" och avslutas med "kunna bifallas".

h) 3:5 Förbundsstyrelse

Alla medlemmar ska kunna väljas till förbundsstyrelsen på lika villkor och med lika demokratiska rättigheter.

Jag föreslår därför

- att i första stycket stryks de två första meningarna som inleds med "Minst 25%" och avslutas med "i §3:3"

Då NSF valde att skriva sin egen framtid i ett oberoende scoutförbund i nära samverkan med oss så behövs ingen specificering om en scoutkommitté.

Jag föreslår därför

- att sista stycket som inleds med "En sådan kommitté" stryks i sin helhet.

i) 3:8 Valberedning

Alla medlemmar ska kunna väljas till valberedningen på lika villkor och med lika demokratiska rättigheter.

Jag föreslår därför

- att de två sista meningarna i första stycket stryks. Meningarna börjar med "Minst 25%" och avslutas med "i §3:3"

j) 4:1 Organisation

Det är rimligt att riksmötet fastställer distriktens gränser, men att förbundsstyrelsen har möjlighet att fatta ett tillfälligt beslut som ska konfirmeras på nästa riksmöte.

Jag föreslår därför

- att andra meningen (och en ny tillagd tredje mening) lyder: Distriktets gränser fastställs av riksmötet. Förbundsstyrelsen har rätt att fastställa tillfälliga distriktsgränser i väntan på nästkommande riksmöte.

Ändras denna paragraf får det automatiska följdverkningar i t ex 4:13

k) 4:2 Ordinarie distriktsårsmöte

Att hålla distriktsårsmöte varje år tar tid och kraft från den ordinarie verksamhet som vi bedriver. Den ordning med årsmöten vartannat år som IOGT-NTO arbetat med har fungerat bra och har gett större arbetsro i organisationen och i den löpande verksamheten. Att gå tillbaka till att ha årsmöte varje år skulle ställa stora administrativa krav på oss. Krav som jag menar är helt i onödan i en del fall. Det är också en god ordning att fortsätta med att behålla distriktsårsmöte de år det inte är riksmöten.

Jag föreslår därför

- att första stycket ändras till " Distriktsårsmöte hålls vartannat år, på den tid och plats som föregående distriktsårsmöte har beslutat och i en form som distriktsstyrelsen och mötesarrangören kommer överens om. Distriktsårsmötet ska hållas före april månads utgång. Valmöte hålls de år distriktsårsmöte inte hålls. Valmötet har till uppgift att välja ombud till riksmötet. Distriktsstyrelsen ska kalla till distriktsårsmöte och valmöte senast två månader innan årsmötet öppnas. Om distriktsstyrelsen inte har kallat till distriktsårsmöte så att det kan hållas i tid kan förbundsstyrelsen kalla till distriktsårsmöte vid en senare tidpunkt."

l) 4:4 Distriktsårsmötesombud

För mig är det viktigt att vi är en representativ demokrati. Vi representerar varandra på lika villkor där alla har samma demokratiska rättigheter. Att en grupp medlemmar skulle vara mer värda än en annan är för mig långt från våra grundsatser. Det finns också en uppenbar risk för kupper om några medlemmar kan registrera sig som ledare för att få extra rösträtt.

Jag föreslår därför

- att det fjärde stycket stryks i sin helhet. Stycket inleds med "I de distrikt" och avslutas med "verksamhet på årsmötet"

Stryks detta stycke för de automatiska följdverkningar t ex i 4:9.

Jag föreslår också

- att en ny mening läggs till sist i paragrafen: "Ombuden på distriktsårsmötet är även ombud på valmötet om inte en förening valt nya ombud."

Att ha kretsar är en förlegad organisationsform som vi bör rensa ut ur stadgarna. Vill man ha ett mindre distrikt kan man ansöka om det.

Jag föreslår därför

att sista meningen gällande kretsar stryks i sin helhet.

m) 4:9 och 5.10 Valbarhet till förtroendeuppdrag

Jag förslår

att paragrafen justeras i enlighet med förslaget ovan.... Ett distriktsårsmötesombud måste dock vara registrerad medlem i den förening som ombudet representerar.

n) 4:13 Bildande, samgående och upplösning

Jag förslår

att paragrafen justeras i enlighet med förslaget ovan....

Riksmötet kan.....

När riksmötet beslutat att...

Näst sista stycket ett riksmöte beslutar...

o) Kapitel 6

Då NSF valt en annan väg för sin verksamhet behöver inte vi ha med denna skrivning i våra stadgar. Scouting inom IOGT-NTO-rörelsen bedrivs med fördel i NSF som vi ska samverka nära med.

Jag föreslår därför

att Kapitel 6 stryks i sin helhet

p) Kapitel 7. Samverkan i krets

Grunden för regional samverkan hos oss är våra distrikt. Jag menar att IOGT-NTO:s geografi med lite större distrikt är en bra väg framåt för oss. Då samlar vi de lite större ekonomierna och administrationerna i några få stora påsar. Samtidigt har jag förstått att det finns önskemål om att ha en länsstruktur där man kan hitta ingångar i verksamhet. Kanske speciellt på barn- och ungdomssidan. Kretsen som organisationsform skulle då kunna vara ett sätt att arbeta i framtiden. En frivillig samverkansform för de föreningar som vill. Den förändring i stadgarna som borde till är att kretsen är ett samverkansorgan på länsnivå som till viss del då kan ersätta de länsdistrikt som framför allt JUNIS och i viss mån UNF har haft förut. Självklart kan IOGT-NTO-föreningar också ingå i ett kretssamarbete på länsnivå.

På kommunnivå behövs inte längre någon stadgebunden struktur för samverkan.

Jag föreslår därför

att paragraf 7:1 ändras stryks enligt följande:

§7:1 Organisation

En krets består av de föreningar och kårer inom Nya Nykterhetsrörelsen som har anslutit sig till kretsen. En krets omfattar ett län.

Riksmötet kan, om det finns särskilda skäl, besluta att en krets ska ha en annan geografisk omfattning. Förbundsstyrelsen har rätt att fastställa tillfälliga kretsgränser i väntan på nästkommande riksmöte.

Kretsens högsta beslutande organ är kretsårsmötet. Mellan kretsårsmötena leds kretsen av en styrelse.

q) **Riksstyrelse**

Nykterhetsrörelsens Scoutförbund och Nya Nykterhetsrörelsen har valt att samverka var för sig i olika organisationer. Till detta ska Nya nykterhetsrörelsen Plus hitta sin identitet.

Vilken framtid vi än väljer så har fyra blivit färre, men inte en, och vi behöver en gemensam överbyggnad som reglerar vad IOGT-NTO-rörelsen är.

Jag föreslår därför

att ett nytt kapitel läggs till sist i stadgarna enligt följande:

§ X:1 IOGT-NTO-rörelsens Riksstyrelse

Riksstyrelsen har ledamöter som representerar IOGT-NTO-rörelsens olika förbund. Nya nykterhetsrörelsens förbundsstyrelse samt NSF:s förbundsstyrelse väljer bland respektive förbundsstyrelses ledamöter tre ledamöter i riksstyrelsen. Nya Nykterhetsrörelsen Plus har rätt att utse två ledamöter som adjungeras till riksstyrelsen.

Övriga förbundsstyrelseledamöter är ersättare i riksstyrelsen och tjänstgör i den ordning som respektive förbundsstyrelse beslutar.

Riksstyrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Riksstyrelsen är beslutsmässig när minst tre ledamöter som inte kommer från samma förbund är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Riksstyrelsen kan utse utskott inom sig.

§ X:2 Riksstyrelsens uppgifter

Riksstyrelsen ska arbeta för samordning och effektivt utnyttjande av IOGT-NTO-rörelsens resurser.

Riksstyrelsen behandlar de frågor som förbunden eller vissa av dem väljer att lämna över till riksstyrelsen. Beslut fattas efter omröstning bland ledamöterna från de förbund som har valt att lämna över respektive fråga till riksstyrelsen.

r) Tolkning av dessa stadgar

En ny paragraf bör föras in som reglerar vad som händer då det finns olika syn på hur dessa stadgar ska tolkas. Det rimliga är då att nästkommande riksmöte bestämmer i ärendet.

Jag föreslår

att en ny paragraf förs in sist i stadgarna enligt nedan.

§ X.1 Tolkning av dessa stadgar

Vid olika syn på hur dessa stadgar ska tolkas ska ärendet avgöras på nästkommande riksmöte. Förbundsstyrelsen har rätt att tillfälligt avgöra ett ärende i väntan på att nästa riksmöte ska avgöra ärendet.

Fredrik Persson

Örebro

Övergångsstyrelsens yttrande

Övergångsstyrelsen tackar motionären för motionen om våra stadgar och engagemanget för vår nya gemensamma organisation. Många av de förslag som motionären vill ändra är sådant som förhandlades fram inför de extra kongresserna hösten 2024 för att göra den nya organisationen möjlig. Detta gäller exempelvis bestämmelser om ungas inflytande, möjligheten för barnverksamhetens ledare att delta på distriktsårsmöten, och så vidare. Övergångsstyrelsen anser att det vore olyckligt om riksmötet skulle besluta att ta bort eller inskränka sådant som tagits fram för att upprätthålla tilltron till den nya organisationen, exempelvis skyddsspärrar för att säkerställa ungas inflytande.

Att ha minoritetsskydd är inte något som är unikt för våra stadgar, utan finns i många välfungerande demokratiska sammanhang, och övergångsstyrelsen delar inte motionärens uppfattning att det på något sätt skulle vara odemokratiskt. För dem som haft ett långt engagemang i IOGT-NTO kan det

vara värt att påminna sig om att det är en väldigt stor sak att upplösa Ungdomens Nykterhetsförbund, vilket fordrar att den nya organisationen verkligen säkerställer ungas inflytande.

Efter hur lång tid man ska sluta anses vara medlem har varit en återkommande fråga på kongresser för flera av våra förbund. Den nuvarande skrivningen är framtagen som en kompromiss mellan UNF och Junis, där samtliga medlemmar i praktiken skrivits ut vid årsskiftet och sedan inte lyfts in i rullorna igen förrän de åter bekräftat sitt medlemskap, och IOGT-NTO, som fortsatt tillämpa den tidigare gemensamma modellen med utskrivning efter två år som restant (icke-betalande).

Vidare ser övergångsstyrelsen att motionen också hanterar flera frågor som berör distrikt och kretsar. Idag är stadgarna om distrikt och föreningar formulerade utifrån "minsta gemensamma nämnaren"-principen, d.v.s. en slags kompromiss utifrån hur UNF, Junis och IOGT-NTO haft sina stadgar kring distrikt och föreningar. För den nya organisationens stadgar har vi i detta inledande skede försökt ändra så lite som möjligt. Övergångsstyrelsen ser att den tillträdande förbundsstyrelsen ska genomföra en utredning om distrikt, som även bör innefatta relevanta delar om föreningar och kretsar. Vi tror inte att vi ska föregripa en sådan utredning och göra förändringar kring distrikt redan på detta riksmöte. Istället bör vi ge utredningen tid att arbeta på ett inkluderande sätt så att vi kan ta ett sammantaget grepp om distrikten för framtiden. Där kommer motionärens förslag tillsammans med andra förslag om stadgeändringar att vara värdefulla underlag.

Motionen hanterar också frågan om fastighetsförsäljningar och hanteringen av pengarna som kommer ur sådana. Här har övergångsstyrelsen tagit fram ett förslag som vi ser möjliggör det som motionären efterfrågar, samtidigt som vi tar ansvar för våra samlade tillgångars långsiktiga värde. Vidare vill motionären lyfta ut frågan om stadgetolkning från paragrafen, men ändra den så att vi istället måste hantera stadgetolkningsfrågor på varje riksmöte. Detta anser övergångsstyrelsen skulle vara olyckligt och ta tid från riksmötena att diskutera viktiga framtidsfrågor om verksamhet, strategi och ideologi.

Vi noterar också att motionären lyfter flera frågor som handlar om relationen till Nykterhetsrörelsen Scoutförbund, NSF. Motionen föreslår bland annat att reglera relationen på ett annat och mycket mer inramat sätt. Övergångsstyrelsen tror att detta skulle vara olyckligt. NSF:s framtid diskuteras flitigt i vårt scoutförbund, och veckan innan vi träffas på vårt riksmöte kommer NSF träffas på sitt förbunds möte för att diskutera sin framtid. Vi hoppas såklart att NSF då väljer att ansluta sig till vår organisation, men vi vet också att många andra förslag finns inom NSF som inte går i linje med det motionen föreslår. På sikt behöver vi se över detta, men det är övergångsstyrelsens uppfattning att tills vi hittat en gemensam väg framåt fungerar de skrivningar som står i stadgarna fullgott, förutsatt att vi gör de ändringar som övergångsstyrelsen i övrigt föreslår.

Övergångsstyrelsen föreslår därmed riksmötet besluta
att avslå motion nr 23 Stadgeändring.